

Tokijský obří finanční stimul věští děsivý rok 2020

- CZ24 News | 17. prosince 2019

JAPONSKO: Nový ekonomický stimul vlády premiéra Šinzó Abeho představuje varovný signál a ukazuje nedostatečné pokroky ve snahách změnit japonskou ekonomiku.

William Pesek hodnotí aktuální japonský stimulační program jako zoufalou snahu dostat zemi do růstové fáze. Podle něj jde o varování pro zbytek světa.

Někdy jsou vládní stimuly útěchou, znamením, že politici hlídají růst. Ale někdy jen potvrzují obavy ze zhoršující se perspektivy světové ekonomiky.

Tokio předložilo nový výdajový plán ve výši 121 mld. dolarů – a jde o ten druhý případ. Varující znamení pro Asii, píše Pesek. Premiér Šinzó Abe se točí jako čamrda – vysvětluje, že za všechno může obchodní válka, zpomalení v Číně, přírodní katastrofy... jenže, ve skutečnosti se ukazuje, jak malý pokrok učinil Abe od roku 2012, kdy se začal pokoušet o změnu japonské ekonomiky.

Pesek zdůrazňuje, že je nutné si uvědomit, že tento balíček nebude poslední. Japonsko se sice z roku 2019 „vykulhá“, jenže Abe už nyní ví, že po olympiádě v roce 2020 přijde zpomalení. A také o tom mluví. Olympiáda se přitom, s budováním všech hotelů a stadionů, i s očekávanými 600 000 návštěvníků, prodává jako velký přínos pro japonský růst. To přeci měl být pilíř abenomiky.

V roce 2012 Abe svůj program prodal pod samurajským heslem tří šípů. První šíp byla japonská centrální banka a její kvantitativní uvolňování, Olympiáda byl šíp druhý, a ten třetí – ony odvážné strukturální reformy – se jaksi vůbec nedostal z toulce.

Z toho plyne, že první dva šípy nebyly tak silné, jak se doufalo. Ano, je tu nejdelší expanze od 80. let, ale mzdy nešly tak nahoru, jak se čekalo. Japonsko je stále velice zranitelné v obchodní válce Donalda Trumpa.

Nový balíček obsahuje výdaje na veřejné projekty, zvýšenou obranu proti extrémnímu počasí i vybavení pro školáky. Ale hlavní je ta velikost – ta skutečná, včetně půjček, vládních úvěrů a garancí, se dostaneme na 239 mld. dolarů.

A pak je tu tlak na Japonskou centrální banku, na ještě větší stimul. Ministr financí odmítá úvahy, že by záporné úrokové sazby škodily bankovnímu systému. Jenže, co má centrální banka víc dělat? Vždyť už nyní vlastní víc než půlku vládního dluhu a akcie za 266 mld. dolarů. Možná se ale vzhledem k akcím FEDu i ona odhodlá k dodání další likvidity.

V Asii by měli toto dění sledovat. Nejde jen o dohodu mezi USA a Čínou. Trump má prý radši boj než nějakou dohodu druhého řádu. Možná se chystá na nové kolo konfrontace s Čínou, spekuluje Pesek. Zároveň ovšem upřel zrak na Francii, Brazílii a další země. Rok 2020 může být pěkně divoký. Japonský parlament urychleně schválil dohodu s USA, která zahrnuje i odstranění cel na americké zemědělské produkty. Pokud bude Trump požadovat „druhou fázi jednání s Abem“, pak japonské korporátní kruhy velice znervózní.

Tokio potřebuje vyšší ambice. Vypustit onen třetí šíp – na straně nabídky snížit byrokracii, uvolnit trh práce a spustit „start-upový“ boom. To by mohlo vést ke zvýšení mezd i investic, jenže spíše přijdou další fiskální balíčky, myslí si Pesek.

Japonsko má už dnes nejvyšší dluh ve vyspělém světě, 250 % HDP. Chránit růst bude znamenat agresivnější vládní politiku, včetně dalšího půjčování.

Pokud souběžně udeří recese i obchodní konflikty, pak zjistíme, že z japonského stimulu se stane takové zrychlené globální drama.